

2.656

Dr. R. Benić

ANALIZA TROŠKOVA I KALKULACIJE EKONOMIČNOSTI U ISKORIŠTAVANJU ŠUMA

(Priručnik za stručnjake na poslu u šumskoj proizvodnji)

Stručno udruženje
šumsko-privrednih
organizacija Hrvatske
Zagreb

Mažuranićev trg 11
Telefon broj 23-657, 38-681

1957

STRUČNO UDRUŽENJE
ŠUMSKO-PRIVREDNIH ORGANIZACIJA HRVATSKE
ZAGREB

ANALIZA TROŠKOVA I KALKULACIJE EKONOMIČNOSTI U ISKORIŠTAVANJU ŠUMA

(Priručnik za stručnjake na poslu u šumskoj privredi)

Napisao
Dr. R. BENIĆ

ZAGREB 1957.

SADRŽAJ

	str.
0. Uvod	5
1. Opća razmatranja o troškovima u proizvodnji	5
1.0 Vrsta troškova i njihova klasifikacija	5
1.1 Ukupni trošak i trošak po jedinici proizvoda	8
1.2 Analiza troškova	10
2. Obračun ekonomičnosti	12
2.0 Usporedba troškova	12
2.1 Obračunavanje ekonomičnosti upotrebom dopunskog koeficijenta	15
2.2 Iznažženje minimalnih troškova	18
3. Primjena općih principa u iskorištavanju šuma	18
3.0 Vrste troškova u iskorištavanju šuma	18
3.1 Terećenje jedinice proizvoda u iskorištavanju šuma iznosom fiksnih troškova	21
3.2 Kalkulacija ekonomičnosti	23
32.0 Pripremni radovi	23
32.1 Obaranje stabala i izrada sortimenata	40
32.2 Privlačenje od panja do pomoćnih stovarišta	45
32.4 Izvoz od pomoćnih do glavnih skladišta	63
32.5 Utovar i istovar	70
4. Troškovi stovarišta	72
5. Zaključne napomene	73

0. U V O D

Iskorištavanje šuma predstavlja granu šumarstva kod koje je ulaganje živog rada u proizvodnju naročito intenzivno. I u njoj, kao i u cjelokupnom šumarstvu nalazimo tri komponente: biološku, tehničku i ekonomsku.

Biološka komponenta iskorištavanja šuma sadržana je u tome što rad u iskorištavanju šuma predstavlja zajedno kako završnu tako i početnu fazu proizvodnog procesa uzgoja šuma. Drugim riječima, rad u iskorištavanju predstavlja žetvu jedne sastojine, a istovremeno i sjetvu druge sastojine. Radi toga kod planiranja i izvođenja rada treba imati na umu biološke karakteristike šume i rad podesiti tako da njegovim izvođenjem ne bude ugušena proizvodna snaga šumskog zemljišta.

Tehnička komponenta iskorištavanja šuma sastoji se u tehnici rada i poznavanju sredstava i predmeta rada. Bez poznavanja karakteristika predmeta rada (sirovine koje se prerađuje) oruda i alata sa kojim se rad obavlja te sredstava i mehanizama transporta ne može se ni pomisliti da bi se rad mogao pravilno izvoditi niti povećati njegova proizvodnost.

Na koncu, kroz ekonomsku komponentu iskorištavanja šuma dolazimo konačno do podataka o cijeni gotovog proizvoda. Cilj svake proizvodnje — a prema tome i iskorištavanja šuma — je da se biološka i tehničko-tehnološka komponenta iskorištavanja šuma iskoriste što je moguće bolje, te da se proizvede produkt uz što je moguće nižu cijenu.

Cijena proizvodnje je posljedica troškova koji se javljaju u proizvodnji. Što se proizvodnja obavlja sa nižim troškovima, to se kaže, da je ona ekonomičnija. Posljedica ekonomične proizvodnje je sniženje cijena proizvoda, a prema tome u krajnjoj liniji i povišenje standarda konačnog potrošača proizvoda.

U ovim izlaganjima nastojali smo da upoznamo čitaoce sa nekim metodama obračunavanja visine troškova i kalkulacija ekonomičnosti u iskorištavanju šuma, t. j. sa metodama koje se upotrebljavaju kod izbora organizaciono-tehničkih i tehnoloških mjera koje omogućuju proizvodnju uz najniže troškove.

1. OPĆA RAZMATRANJA O TROŠKOVIMA U PROIZVODNJI

U prvom redu prikazat ćemo općenite pojmove o troškovima u proizvodnji, jer su oni potrebni za pravilno razumijevanje u daljim izlaganjima.

1.0 Vrste troškova u proizvodnji i njihova klasifikacija

Troškovi u proizvodnji predstavljaju u novcu izraženu vrijednost utrošene radne snage kao i svih dobara i sredstava potrošenih u privrednoj organizaciji u cilju proizvodnje novih proizvoda. U svakoj proizvodnji — a iskorištavanje šuma je vrsta proizvodnje — cilj je ekonomisanja da se troškovi proizvodnje smanje što niže, a samim tim da bude što niža i cijena koštanja gotovih proizvoda.